

Обґрунтування до питання про прийняття постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕКП» (зміни до Кодексу газотранспортної системи, Кодексу газосховищ, Кодексу газорозподільних систем та Правил постачання природного газу щодо запобігання зловживанням на оптових енергетичних ринках).

Положеннями Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання зловживанням на оптових енергетичних ринках» 10 червня 2023 року були внесені зміни, зокрема до Закону України «Про ринок природного газу» (далі – Закон України).

Статтею 9¹ Закону України визначено, що здійснювати операції з оптовими енергетичними продуктами мають право виключно особи, які зареєстровані як учасники оптового енергетичного ринку в порядку, затвердженому Регулятором.

Разом з тим, постановою НКРЕКП «Про затвердження Порядку реєстрації учасників оптового енергетичного ринку» від 04.10.2023 № 1812, визначено, що з 01 квітня 2024 року операції з оптовими енергетичними продуктами можуть здійснювати виключно особи, які зареєструвалися як учасники оптового енергетичного ринку відповідно до Порядку реєстрації учасників оптового енергетичного ринку, затвердженого цією постановою.

З метою моніторингу НКРЕКП належного виконання суб'єктами ринку природного газу вищезазначених вимог законодавства та керуючись положеннями статті 17 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (далі – Закон про НКРЕКП) Департаментом із регулювання відносин у нафтогазовій сфері розроблено проєкт постанови «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕКП» (далі – Проєкт постанови), яким передбачається визначення обов'язку:

оператора газотранспортної системи та операторів газорозподільних систем проінформувати споживачів природного газу, сумарна номінальна потужність газового обладнання яких забезпечує технічну спроможність споживання природного газу більше, ніж 600 ГВт·год на рік, про необхідність зареєструватись як учасники оптового енергетичного ринку, відповідно до Порядку реєстрації учасників оптового енергетичного ринку;

оператора газотранспортної системи та оператора газосховища під час обробки торгових сповіщень, які вказують на приймання-передачу природного газу у віртуальній точці газотранспортної системи або газосховищ, здійснювати перевірку наявності замовників послуг транспортування/зберігання у реєстрі учасників оптового енергетичного ринку, та інформувати Регулятора про замовників, які не виконали вимоги законодавства щодо їх реєстрації як учасників оптового енергетичного ринку;

оператора газотранспортної системи та операторів газорозподільних систем інформувати Регулятора про споживачів природного газу та замовників послуг транспортування, які не зареєструвалися як учасники оптового енергетичного ринку.

Варто зазначити, що на виконання положень статті 15 Закону про НКРЕКП та положень глави 3 Порядку проведення відкритого обговорення проектів рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.06.2017 № 866, 14.03.2024 відбулися відкриті обговорення вищезазначеного Проєкту постанови, під час яких були розглянуті надані суб'єктами ринку природного газу пропозиції та зауваження до Проєкту постанови.

Разом з тим, відповідно до положень частини четвертої статті 12 Закону України, Регулятором було проведено консультацію із Секретаріатом Енергетичного Співтовариства стосовно внесення змін до Кодексу газотранспортної системи, Кодексу газосховищ, Кодексу газорозподільних систем та Правил постачання природного газу, та отримано позитивну оцінку.

Враховуючи вищезазначене, Департамент із регулювання відносин у нафтогазовій сфері пропонує прийняти постанову НКРЕКП «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕКП».

**Директор Департаменту із регулювання
відносин у нафтогазовій сфері**

Олександр КОСЯНЧУК

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

№ _____

Про затвердження Змін до деяких
постанов НКРЕКП

Відповідно до статті 4 Закону України «Про ринок природного газу» та статті 17 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити Зміни до деяких постанов Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, що додаються.

2. Оператору газотранспортної системи:

через два місяці з дня визначення заборони із здійснення операцій з оптовими енергетичними продуктами без реєстрації особи як учасника оптового енергетичного ринку відповідно до постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 04 жовтня 2023 року № 1812 «Про затвердження Порядку реєстрації учасників оптового енергетичного ринку» (далі – Заборона) надати до Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, перелік замовників послуг транспортування, які відсутні в реєстрі учасників оптового енергетичного ринку, оприлюдненого

Регулятором у день визначення Заборони, із зазначенням інформації про найменування, ЕІС-коду такого замовника послуг транспортування та дати укладення з ним договору транспортування природного газу;

не пізніше, ніж через один місяць з дня набрання чинності цією постановою, письмово повідомити прямих споживачів, сумарна номінальна потужність газового обладнання яких забезпечує технічну спроможність споживання природного газу в обсязі 600 ГВт·год (56 391 тис. м³) на рік та вище, про їх обов'язок зареєструватись учасниками оптового енергетичного ринку відповідно до Порядку реєстрації учасників оптового енергетичного ринку;

через два місяці з дня визначення Заборони надати до Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, перелік прямих споживачів, сумарна номінальна потужність газового обладнання яких забезпечує технічну спроможність споживання природного газу в обсязі 600 ГВт·год (56 391 тис. м³) на рік та вище, та які відсутні в реєстрі учасників оптового енергетичного ринку, оприлюдненого Регулятором у день визначення Заборони, із зазначенням інформації про найменування, ЕІС-коду та розміру сумарної номінальної потужності газового обладнання відповідного прямого споживача.

3. Операторам газорозподільних систем:

через два місяці з дня визначення Заборони надати до Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, перелік споживачів природного газу, що не є побутовими, сумарна номінальна потужність газового обладнання яких забезпечує технічну спроможність споживання природного газу в обсязі 600 ГВт·год (56 391 тис. м³) на рік та вище, та які відсутні в реєстрі учасників оптового енергетичного ринку, оприлюдненого Регулятором у день визначення Заборони, із зазначенням інформації про найменування, ЕІС-коду та розміру сумарної номінальної потужності газового обладнання такого споживача;

не пізніше, ніж через один місяць з дня набрання чинності цією постановою письмово повідомити споживачів природного газу, що не є побутовими, сумарна номінальна потужність газового обладнання яких забезпечує технічну спроможність споживання природного газу в обсязі 600 ГВт·год (56 391 тис. м³) на рік та вище, про їх обов'язок зареєструватись як учасник оптового енергетичного ринку відповідно до Порядку реєстрації учасників оптового енергетичного ринку.

4. Ця постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її оприлюднення на офіційному вебсайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Національної комісії,
що здійснює державне
регулювання у сферах енергетики
та комунальних послуг
№ _____

Зміни
до деяких постанов Національної комісії, що здійснює державне
регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг

1. У Кодексі газотранспортної системи, затвердженому постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 30 вересня 2015 року № 2493, зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 06 листопада 2015 року за № 1378/27823:

1) пункт 1 глави 1 розділу VIII доповнити новими абзацами такого змісту:
«Прямий споживач зобов'язаний зареєструватись як учасник оптового енергетичного ринку відповідно до Порядку реєстрації учасників оптового енергетичного ринку, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 04 жовтня 2023 року № 1812 (далі – Порядок реєстрації), у разі якщо сумарна номінальна потужність газового обладнання споживача забезпечує технічну спроможність споживання природного газу в обсязі 600 ГВт·год (56 391 тис. м³) на рік та вище.

Замовник послуг транспортування зобов'язується зареєструватись як учасник оптового енергетичного ринку відповідно до Порядку реєстрації.

Оператор газотранспортної системи перевіряє наявність замовників послуг транспортування, які уклали договір транспортування, у реєстрі учасників оптового енергетичного ринку, оприлюдненого Регулятором у день укладення такого договору.

У випадку коли замовник послуг транспортування, з яким укладено договір, не включений до такого реєстру, оператор газотранспортної системи щомісяця у строк до 5-го числа місяця, наступного за звітним, інформує про це Регулятора, із зазначенням інформації про найменування, ЄІС-коду такого замовника послуг транспортування та дати укладення з ним договору транспортування природного газу.»;

2) пункт 3 глави 2 розділу XIV доповнити новими абзацами такого змісту:

«Під час обробки торгових сповіщень оператор газотранспортної системи перевіряє наявність замовників послуг транспортування, які подали торгові сповіщення на відчуження та на набуття природного газу, у реєстрі учасників оптового енергетичного ринку, оприлюдненого Регулятором у день подання торгових сповіщень.

У випадку коли замовник/замовники послуг транспортування, між якими відбувається передача природного газу, не включені до такого реєстру, оператор газотранспортної системи щомісяця у строк до 5-го числа місяця, наступного за звітним, інформує про це Регулятора, у розрізі погоджених/відхилених торгових сповіщень із зазначенням інформації, передбаченої пунктом 5 цієї глави.»

2. Главу 1 розділу VIII Кодексу газосховищ, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 30 вересня 2015 року № 2495, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06 листопада 2015 року за № 1380/27825, доповнити новим пунктом такого змісту:

«12. Під час обробки торгових сповіщень оператор газосховища перевіряє наявність замовника, що передає природний газ, та замовника, що приймає природний газ, у реєстрі учасників оптового енергетичного ринку, оприлюдненого Регулятором у день подання торгових сповіщень.

У випадку коли замовник/замовники, між якими відбувається передача природного газу, не включені до такого реєстру, оператор газосховища щомісяця у строк до 5-го числа місяця, наступного за звітним, інформує про це Регулятора, у розрізі підтверджених/не підтверджених торгових сповіщень із зазначенням інформації, передбаченої пунктом 4 цієї глави.»

3. Пункт 3 глави 3 розділу I Кодексу газорозподільних систем, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 30 вересня 2015 року № 2494, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06 листопада 2015 року за № 1379/27824, доповнити новим абзацом такого змісту:

«Споживач, що не є побутовим, зобов'язаний зареєструватись як учасник оптового енергетичного ринку відповідно до Порядку реєстрації учасників оптового енергетичного ринку, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 04 жовтня 2023 року № 1812, у разі якщо сумарна номінальна потужність газового обладнання споживача забезпечує технічну спроможність споживання природного газу в обсязі 600 ГВт·год (56 391 тис. м³) на рік та вище.»

4. Пункт 21 розділу II Правил постачання природного газу, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 30 вересня 2015 року № 2496,

zareestrovanih u Ministerstvi yustitsii Ukraini 06 listopada 2015 roku za № 1382/27827, piślia abzacu tretʹogo dopovniti novimi abzacamı četvertim ta pʹyatim takogo змісту:

«zareestruvatıś yak učasnik optovogo energetičnogo rıнку, vıdповідно do Porjadku reestraції učasnikiv optovogo energetičnogo rıнку, zatverdženogo postanovıu Naціональної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 04 жовтня 2023 року № 1812, у разі якщо сумарна номінальна потужність газового обладнання споживача забезпечує технічну спроможність споживання природного газу в обсязі 600 ГВт·год (56 391 тис. м³) на рік та вище;

надати постачальнику розмір сумарної номінальної потужності свого газового обладнання, якщо технічна спроможність такого обладнання може забезпечити споживання газу в обсязі 600 ГВт·год (56 391 тис. м³) на рік та вище;».

У зв'язку з цим абзаци четвeртий – дванадцятий вважати відповідно абзаци шостим – чотирнадцятим.

Директор Департаменту
із регулювання відносин у
нафтогазовій сфері

Олександр КОСЯНЧУК